

(ZEITUNGSDRUCKSACHE)

Рік II ч. 12. (168) Середа 22. січня 1941. Ціна 30 сот.

Deutsches Reich
BERLIN
WILMERSDORF 1.
Mecklenburgischestr.73/II
Ukrainischer Pressiedienst

СЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

РЕДАКЦІЯ:
Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81
АДМІНІСТРАЦІЯ:
Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-38

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.
Verwaltung; Reichsstrasse 34.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю і закордоном:
місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки — 2 зол.
5 чеських корон — 1 зол.

Успішні німецькі атаки

БЕРЛІН, 20. І. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:**

Сильні ескадри німецьких боєвих і спадних літаків заатакували вчора знов пристань **Ля Валету на Мальті**. Багато бомб важкого калібру влучило знову в **літаконосець**, що стояв у доках і в **два торговельні кораблі у пристані**. Завважено численні **вибухи й пожежі** у варстатах, доках, фабриках та в арсеналі в **Ля Валеті**. Ловецькі німецькі й італійські літаки зістрілили разом **5** анґлійських ловецьких літаків.

Підчас збройних розвідчих налетів на Анґлію поцілено влучно бомбою пароплав містоти **8.000** тон, що плив під охороною. Безпосередньо після поцілення на кораблі вибухла пожежа ,потім корабель похилився на бік.

Німецькі ескадри боєвих літаків, не зважаючи на непогоду, заатакували вночі успішно важні військові обєкти в **Лондоні** та в **Савтгемптені**. Крім цього обкидано бомбами пристані на південно-східньому побережжі Анґлії. Пропало 5 німецьких літаків.

—o—

Акція італійського летунства
на всіх фронтах

РИМ, 20. І. — **Головне Командування Італійської Армії подає:**

На грецькому фронті не було важніших подій. Італійські літаки перевели успішні бомбові атаки на ворожі бази. Крім цього заатаковано бомбами й вогнем скорострілів військові частини в поході.

В Киренаїці гарматня пальба й діяльність стеж на фронтах Джарабубу й Тобруку. В околиці Джарабубу італійські літаки збомбардували з добрим вислідом змоторизовані частини. Підчас ворожої атаки на **Тобрук** італійська протилетунська артилерія зістрілила один літак.

У Східній Африці один з італійських передових відділів на фронті Судану відпер сильну ворожу атаку та взяв полонених. Один з італійських відділів прогнав ворожий змоторизований віддів і кінну сотню. Італійські літаки бомбардували в різних місцевостях Судану ворожі панцирні вози. Ворог налітав кілька разів на Еритрею та спричинив легкі шкоди.

Ескадриля бомбовиків німецького летунського корпусу разом з німецькими й італійськими ловецькими літаками заатакували у спадному леті **Ля Валету на Мальті** й поцілили багатьома бомбами портові обєкти. Один пароплав затонув. Літаконосець „Ілюстріес" знов поцілено багатьома бомбами важкого калібру. Ловецькі літаки зістрілили 6 ворожих літаків. Пропали 4 німецькі бомбовики й один італійський ловецький літак.

Досвіта 20. І. літаки скинули бомби на одну місцевість в Південній Італії. Військових обєктів не ушкоджено. Ранено дві цивільні особи.

—o—

Солідарність Румунії
з Німеччиною та Італією

БУКАРЕШТ, 20. І. — Минулої неділі в полудне відбулися в Букарешті та в усіх більших містах Румунії великі зібрання, зорґанізовані леґіонарами. Промовляли провідники леґіонарського руху, міністри й державні секретарі. Провідною думкою цих промов була „боротьба націонал-соціялістичної Німеччини та фашистівської Італії за перебудову Европи". В самому Букарешті відбулися три зібрання. На головному зібранні в Букарешті промовляв міністр праці Ясінський. Промовці підкреслювали факт, що Кодряну згадує у своїх споминах з 1936 р., що в політичних таборах Европи поборюються два світогляди. Війна ще більше загострила цю боротьбу. Донедавна ще Анґлія переповнювала цілий світ інтригами та кермувала ним при допомозі зрабованих грошей і коштом зусиль інших народів, послуговуючись жидівством і масонством, щоб провідні верстви інших народів ужити до винищування робочої сили цих народів. Анґлія ніколи не цікавилася румунським народом, тільки румунською нафтою. Боротьба з Анґлією — це боротьба за звільнення життєвих народів і світову справедливість. Леґіонарський рух, що є виразником життєвих сил румунського народу, вибрав своє місце при боці обох найбільших народніх революцій в Европі, при боці Німеччини й Італії, та звязує долю Румунії з цими народами. Леґіонарський рух почуває себе звязаним зі змаганнями націонал-соціялістичної Німеччини. Війна з Анґлією — це боротьба за свободу й світову справедливість. Кодряну вказав цей шлях леґіонарям.

—o—

Мадярщина на новому шляху

(Від власного кореспондента.)

Будапешт, січень 1941.

(К) Про те можна сказати: неймовірні речі. Бо щось змінилося. Може територіяльні успіхи, може передача Семигороду й підтягнення Мадярщини до ролі партнера в пакті трьох, але на кожний випадок є познаки зміни мадярської політики супроти меншин. У двох вістках з Будапешту, які з усміхом передав мені товариш по перу, віденський кореспондент „Мадяр Немзет", довідуємось:

Від 1. до 15. лютого ц. р. переводитимуть на Мадярщині перепис населення. Після територіяльних змін та злук держава Корони св. Степана хоче знати, чим диспонує. 35 тисяч конскрипційних комісарів передасть населенню лісти з дорученням виповнити їх. Маю одну таку лісту в своїй руці й товариш з „Мадяр Немзет" пояснює мені поодинокі питання. Як усі подібні, вони нецікаві. Найцікавіше є питання щодо національности та мови. Отже: „Ваша національність (без огляду на розговірну мову), до якої почуваєтесь?" і друге: „Мова, яку визнаєте своєю та якою найрадше й найчастіше послуговуєтесь?"

Треба признати, що це справді толерантний підхід.

Та є ще друге цікаве: У згаданому „Мадяр Немзет" помістив відомий мадярський історик Юрій Чекфі статтю на тему асиміляції. Чекфі стверджує, що всі асиміляційні спроби мадяр були для них шкідливі й тому як політичний принцип треба асиміляцію закинути, що більше, треба „віддати первісній нації" тих, які пробують асимілюватись. На думку Чекфі мадяри зовсім не потребують змінювати себе асиміляційними засобами, коли тепер головне їх завдання повернути батьківщині розсіяних по світу земляків. „Асиміляція — закінчує історик — розводнює тільки мадярський нарід і мадярську мову та криє в собі тисячні небезпеки".

Я сказав представникові „Мадяр Немзету" щиро, що я думаю:

Якщо це все не тільки слова, тоді Мадярщина вступає на новий шлях.

АНҐЛІЯ ПОТРЕБУЄ КОНТРТОРПЕДОВЦІВ

ШТОКГОЛЬМ. — Анґлійський міністр мореплавства Крос заявив, що Анґлія потребує контрторпедовців, щоби поборювати німецькі підводні човни та обмежити поважні втрати кораблів.

Заява Кроса доказує, що все те, що говорить Черчіль і його спільники, має тільки одну ціль: закрити правду серпанком брехні. Та хай міністр Крос вспокоїться! Навіть ті контрторпедовці, що за ними він так гаряче тужить, не в силі нічого змінити. Вже німецька воєнна фльота та летунство добре подбають про те, щоб подорож до Анґлії була однозначна з поїздкою у країну смерти.

Підмога чи використовування?

Теперішня війна спричинила величезну зміну не тільки у відношенні сил між державами оси й Англією, але й впливає на підхід Злучених Держав Північної Америки до Великої Британії. Отже на своїй помочі для Англії намагається Америка якнайбільше скористати й відповідно закріпити свої майбутні позиції.

Перед світовою війною Америка належала до країв-довжників. І в Північній і в Південній Америці особливо сильно були заступлені англійські капітали. Вже світова війна спричинила під тим оглядом радикальну зміну в користь ЗДПА, так, що Злучені Держави негайно по війні в довжника стали вірителем. Англія і Франція були по вуха в Америці задовжені, крім того поважна частина їхнього золота рівнож опинилася в Америці. Вони намагалися стягнути з Европи свої гроші назад, як рівнож відомо, що так Лондон як і Париж частинно не хотіли, частинно не могли своїх довгів Америці всплачувати. Такий невтішний для Америки стан мав проте і свою добру сторону. Америці пощастило захопити в свої руки більшу частину англійських і французьких фінансових позицій, що знаходились в Америці. Англії вдалося задержати ще тільки залишки.

Поведінка Америки вже в часі світової війни виказала, що Америка змагає до того, щоби по змозі якнайшвидше стати паном ситуації. По світовій війні ця тенденція не спинилася тільки на північно-американських кордонах, але перекинулася й до Південної Америки. Англійські капітали за розмірно короткий час мусіли вже й у Південній Америці зайняти супроти господарського імперіялізму ЗДПА оборонну позицію.

Таке було положення перед вибухом теперішньої війни, що без сумніву вказувало ще тільки на своєрідне суперництво між Англією і ЗДПА. Розвиток теперішньої війни довів знову до тісної співпраці між Англією і Північною Америкою. Про англійсько-американську солідарність пише англійська преса майже як про запоруку перемоги. Але рівночасно можна пізнати, що Америка рішена якнайбільше використати критичне положення Англії, щоби дальше свої позиції скріпити.

Англія вже потребує кредитів, а на майбутнє буде їх потребувати ще більше. Потверджують це заяви англійських представників в Уошинґтоні. Т. зв. джонсонівські акти забороняють амер. урядові давати дальші кредити державам-довжникам, що не сплатили ще своїх старих зобовязань. Проте Америка тепер готова ці постанови відповідно обійти і признати Англії нові кредити за відповідну винагороду. Отже американська преса домагається, щоб Англія відступила ЗДПА всі свої американські акції, вартісні папери й доляри. Та на тому не кінець. В тій самій американській пресі появляються щораз частіше і сміливіше натяки на те, що Англія крім того повинна відступити ЗДПА і свої капіталові вклади у Південній Америці.

Далі Злучені Держави робили з Англією ще й інші інтереси. За перших 50 старих нищильників Америка вже дістала від Англії дійсно королівську винагороду, а саме морські бази на американських водах.

Злучені Держави намагаються також використати положення Англії і здобути в Південній Америці бази для своєї фльоти та зміцнити свої господарські позиції. Південна Америка боїться імперіялістичної політики своєї північної посестри й боронитися проти цієї імперіялістичної політики Злучених Держав.

—o—

НІППОНСЬКА МОЛОДЬ НА ЦІСАРСЬКОМУ ШЛЯХУ

Тотальна організація ніппонської молоді

ТОКІО, 20. І. — У четвер відбулося в Токіо велике свято обєднання всіх дотеперішніх орґанізацій ніппонської молоді в одну головну організацію. Всі дотеперішні союзи ніппонської молоді розвязані. Голова нової орґанізації ніппонської молоді — міністр освіти Гашіда — відчитав у присутності багатьох представників уряду, армії та німецького амбасадора Отта цісарську грамоту про створення нової орґанізації та відозву голови уряду князя Коное. Міністр Гашіда промовляв до молоді та зазначив, що майбутність Ніппону спочиває на плечах ніппонської молоді. Ніппонська молодь повинна **прямувати цісарським шляхом та берегти себе перед лібералістичними світоглядами.**

Провідник ніппонської молоді — ґенеральний секретар нової орґанізації Асаґіна має перевести в життя цю нову програму. Він уже заявив, що тісно співпрацюватиме з німецькою молоддю.

—o—

АНГЛІЙСЬКІ МАХІНАЦІЇ В ЄГИПТІ

РИМ, 20. І. — По італійським повідомлення, Англія приготовляє державний переворот в египетському парляменті. На чолі цього заговору стоїть Ахмед Мага Паша, провідник партії Сааґ, англійський аґент. Великий каїрський часопис „Аль Аран" повідомляє, що Ахмед намагається бути речником парляментарної опозиції. Цей англійський маневр тим більше протизаконний, бо Ахмед, як голова парляменту, повинен здержуватися від партійної діяльности. В египетському парляменті посол з партії Вафд вніс інтерпеляцію, в якій якнайгостріше осудив голову **парляменту та заявив, що Вафд все буде протиставитися англійському вмішуванню в Египті.**

—o—

Як англійці плянували вбити короля Фарука

МІЛЯНО, 20. І. — Італійський щоденник, що виходить у Торіно — „Стампа" повідомив, що радіовисильня у Дамаску подала у середу після обіду низку ревеляційних подробиць про намаганий атентат на життя египетського короля Фарука та його матері, вдови по покійному королеві Єгипту — Фуаді.

Згідно з тими повідомленнями король Іраку Ібн-Савд післав до египетського короля спеціяльного відпоручника Чіодда. Він розгорнув перед королем Фаруком пляни заговірників, що стояли на службі Інтеліджене Сервис. Негайно після тієї балачки король Фарук наказав військовому командантові міста Каїра вислати двох майорів та одного капітана англійсько-австралійських збройних сил, що їх зосередили у воєнній смузі. Вже подали до прилюдного відома призвища тих старшин. Один з них називається Генрі Мичель, другий Ернест Гидчинсон. Також і головний командант англійських збройних сил у Греції Дебріек має бути замішаний у цей заговір.

Хвилі величезного обурення залили з цього приводу арабський світ, бо ж це зовсім ясне, що змову на життя короля Фарука та королевої вдови підготовлювали **урядові англійські круги.** Це обурення ще більше зросло, коли розкрили нову англійську аферу. Вона так виглядає: трьох англійських сержантів без ніякої законної підстави заволоділо грішми у висоті 400.000 фунтів штерлінґів. Щоби закрити обманство, вони заявили, що гроші вкрали араби. Але ціла справа вийшла наверх і тих трьох сержантів заарештували й повезли їх до Лондону, де їх будуть судити. Та найбільше трагічне у тій справі те, що одного з тих арабів, що їх без ніякої підстави обвинувачували у крадіжі, вже засудили й покарали смертною карою.

Зломання невтральности Уруґваю

МОНТЕВІДЕО, 20. І. — Уруґвайський уряд офіційно ствердив факт поважного нарушення невтральности на територіяльних уруґвайських водах англійським помічним кружляком „Естурія" з приводу його нападу на французький корабель „Мендоза". Міністер закордонних справ Уруґваю запротестував перед послом Англії в Монтевідео.

—o—

КРИТИКА ГОСПОДАРСЬКОЇ ПОЛІТИКИ РУЗВЕЛТА

НЮ-ЙОРК, 20. І. — **„Детройт Фрі Прес"** обвинувачує **Англію у господарській війні** проти Злучених Держав в Південній Америці якраз у часі, коли Рузвелт хоче рятувати Англію доставою воєнних матеріялів. Як свідчить діяльність англійської господарської комісії в Південній Америці, суперником у боротьбі за південо - американські ринки не є Німеччина, Італія ані Ніппон, тільки Англія. Уошинґтон дає кредити Арґентині тільки тому, щоб заощадити Англії видатки на заплату, достав арґентинської пшениці й мяса.

—o—

БРАК МОЛОКА В АНГЛІЇ

ЖЕНЕВА. — Звітовик **„Дейлі Герелд"** стрінув в місцевості Торсвей у ґрафстві Лінколншайр одну жінку, матір 10-теро дітей, що для своєї річної дитини не могла дістати молока. Жінка сказала цьому журналістові, що вона хоч має картку на молоко, та вона не варта зломаного шелюга, бо не можна на неї одержати краплини молока. Хоч Торсвей має 250 мешканців, є там тільки дві корови. Брак молока в Англії, про що нарікав міністр прохарчування Вултон, дається відчувати і на англійській провінції.

—o—

ВПРАВИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЛЬОТИ НА КАРАЇБСЬКОМУ МОРІ

УОШИНҐТОН. — Американський державний секретар фльоти полковник Нокс повадомив, що у найближчому тижні почнуться на Караїбському морі вправи американської атлянтійської фльоти, летунства та одиниць сухопутньої армії. При тій нагоді журналісти запитали Нокса, чи вправи обійматимуть теж і ті бази, що їх Англія винаймила Злученим Державам на Атлянтику. Нокс сказав, що цього не передбачують.

—o—

Виступ Українського Національного Хору В. Божика у Німеччині

Тріюмфальний похід нашої пісні столицями Европи й Америки 1919—1923 років, коли славна *„Українська Національна Капеля"*, відкривала перед світом її красу й принаду, відомий усім. Те, що зробила тоді ця Капеля — мало далекосягле значіння.

Відома нам і велика пропаґандивна праця *„Українського Національного Хору" — Котка*, що стільки зробив своїми виступами в краю, як ніхто досі, зокрема поніс любов тії пісні в широкі маси, розкриваючи ввесь чар її, та показуючи як саме треба співати, щоби захопити слухачів. Після виступів цього Хору українська пісня наче наново в краю відродилась, хор цей дав почин до масових співацьких гуртів та товариств.

Обом цим великим пропаґаторам української пісні велика вдяка.

Тому з не малим хвилюванням очікували ми вістки, яке враження зробить своїми виступами і цей третій з черги, ще молодий *„Український Національний Хор"* під орудою *Володимира Божика*, що в останніх днях листопада минулого року виїхав до Великої Німеччини, щоб уже 1. грудня виступити з концертом у Мінхені.

Врешті можемо подати радісну вістку, що Хор цей також гідно продовжує працю своїх попередників.

Три тижні співав він у Мінхені в „Німецькому Театрі" (до речі: будівлю „Німецького Театру" проектував сам Фірер!), згодом дав власний концерт у *„Тонгалле"*, пять самостійних концертів у різних містах *Горішньої Баварії* і пять виступів в *Авсбурґу*, в рямах святочних концертів, влаштованих місцевою орґанізацією *„Крафт дурх Фройде"*.

Всюди — захоплення, всюди — сердечна зустріч.

Скрізь — тріюмф української пісні, скрізь признання й похвали для Хору, та його диріґента.

Перед нами — низка німецьких, зокрема мінхенських щоденників, з рецензіями про ці виступи Хору.

Візьмемо декілька зміж них, щоб дати читачам уявлення про те, що зробив Хор для зазнайомлення німецького громадянства з нашою піснею, а тимсамим і з нашою національною культурою.

Всі вони — зачаровані українською піснею, захоплені голосовим матеріялом, вишколенням Хору, здивовані красою виконування.

„Мінхенер Абендблят" (286 ч. з 3. грудня 1940 р.) в рецензії п. н.: *„В Німецькому Театрі:* Баляди знад Дніпра й Буга" пише:

„В центрі програми Німецького Театру, що вже саме через те варта бачення, стоїть Український Національний Хор Ґенерального Губернаторства, гурт співаків, що має голосовий матеріял кращих, досі відомих козацьких хорів, але одночасно не дбає про ніякий пустий ефект, а віддає свої пісні так природньо, як їх тільки співають у батьківщині. Через те й подвоюються симатії слухачів, що сердечно вітали артистів, в першу чергу дирігента хору, Божика. Чудові баляди про українських козаків у турецькій неволі, „Дзвони" та меляхолійно-чутлива серенада, довго гомонітимуть скрізь у серцях слухачів."

Рецензент щоденника *„Мінхенер Цайтунг"* ось як передає свої враження з виступу Хору:

„Особливою подією є гостинний виступ Українського Національного Хору Ґенерального Ґубернаторства, що виступає тут загалом уперше в Старому Райху. Одушевлена зустріч, що йому зготовили втішні музикою мінхенці, є цілком оправдана."

„...Він в своїй суті цілком самостійний, своєрідний твір. В мистецькому відношенні відповідає найвищим вимогам, що їх можна поставити хорові. Також ці українці це „людські орґани" та, як такі, це звукове чудо, музикальний феномен динамічної й ритмічної дисципліни, що його порушує воля горіючого ритмічною пристрастю диріґента Божика. Як повно гомонять голоси, як шумлять вони в потрясаючих маже-стозо, як етерично легко гомонить пяно, як вони вирівняні у всіх тонових і темпових ступенуваннях, який повний подиву бас, зокрема сольовий голос! Вони співають те, що їм найкраще підходить: пісні, взяті від їхнього народу. На їхньому виведенні та докладності вимови можуть учитися всі хори. Хор та їхнього диріґента, що сам є повним смаку співаком, надзвичайно вшановують."

В рецензії п. н. *„Українська хорова музика"*, що її вмістив щоденник *„Мінхенер Ноесте Нахріхтен"* з 23. грудня 1940 р. читаємо:

„Провід Округи Мінхен — Горішня Баварія Німецького Робітничого Фронту Н. С. Спільноти „Крафт дурх Фройде" дав кругам своїх слухачів щось особливе: Концерт Українського Національного Хору в Ґенеральному Ґубернаторстві. Вже сама поява хору силою в 24 мужчин, однаково вдягнених у національну ношу України, на подіюмі, зробила враження: білі, з багатою різноколіровою мережкою сорочки, черешневі, низькозвисаючі пояси, ясно- або темно-голубі, широкі шаравари й розкішні, ясно-жовті сапянці в сполуці з різнорізьбленими, повними виразу, індивідуально живими личчями — картина невимовно своєрідна.

Диріґент Володимир Божик, музик від
лови до стіп, вивчив свій хор з вишукано
ними голосами з такою преніжністю, що
справжня насолода. переживати ці ритм
витримані, динамічно незвичайно багато ті
вані продукції; прислухуватись так мистец
високим відтворюванням — це вже саме
себе переживання, а щойно вже черга прод
цій творів чолових мистців України, не лиш
без задоволення ніякого бажання щодо від
ности, особливости й милозвучности. Елем
тарні в тоновій силі, як потуга, ділають ці м
тонів, відчуваєте, з яким, майже фанатич
запалом виводять ці мужі їхній дорогоцін
народній скарб — сюди треба зарахувати і
нагідний нахил до вищого співання, — ди
тесь реальністю віддавання, ясністю й певні
виконання."

Характеризуючи окремі твори й авто
та підкреслюючи окремий осяг самого
ріґента, як тенора соліста, рецензент за
чує так:

„...прізвища інших, неменше знаменитих
лістів, на жаль промовчала програма. Зміж
датків вибилася настроєва імітація пташиних
лосів. Успіх відповідав захопленню вел
авдиторії."

Що „У. Н. Хор" зробив своїм висту
особливе враження — доказує друга з ч
ги рецензія в щоденнику *„Мінхенер Аб*
блят" з 23. грудня м. р. п. н. *„Одушевле*
біля одного хору. Музична пригода в Т
галле":

„Коли Український Національний Хор
ступив уперше в Німецькому Театрі, осяг
щоправда великий, але короткий час та вста
в рямках варієте не дали змоги виявити
рідко гарним, незвичайно вишколеним голо
Щойно влаштований Н. С. Спільнотою „Кр
дурх Фройде" в суботу концерт у Тонга
приніс повний хосен, що за нього дякували
чуваними оплесками." (Підкреслення „М.

По такому вступі рецензент пише з
дом ось що:

„Коли критичні музичні знавці оплескуют
порвві, можемо зрозуміти, що необізнана ав
тодія, що кермується тільки своїм серцем,
хоплюється палким одушевленням та ледви
рушиться, щоб покинути салю. Україньс
Національний Хор Ґенерального Ґубернат
ства відрізнюється засадничо від досі слуха
козацьких хорів. Він не привязує ваги до
кого зовнішнього ефекту, але зате дає —
є його сила — нефальшовану українську
зику, починаючи старими народніми піснями
до стрілецьких пісень, що зродилися в світ
війні, а навіть власні, повні чару композ
знаменитого диріґента й соліста Володим
Божика. Також голосовий матеріял стоїть
леко понад пересічню цього роду хорів. Не
милимося в припущенні, що перед Націон
ним Хором Ґенерального Ґубернаторства
їть незвичайний рівень осягів, коли цей гу
його якість стануть щойно достаточно ві
заґалові. Концерт у Тонгалле був на всякий
падок осягом, що належить до рідких".

БОГДАН ЛЕПКИЙ 7)

Крутіж

(Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського).

Але оба не спали.

Борисові Маруся Богатьківна з голови не сходила, бо любив її більш душі своєї. Від старої гетьманихи до полковниці Нечаєвої з дорученнями поїхала і не вертається. Пропала. Вже третій місяць шукає її Борис, та навіть на слід не попадає. Нема тай нема! Може її харцизи перейняли, а може в сутичці марно зі світа зійшла, — мало собі рук з розпуки не гриз. А Босаковський, збентежений поганими вістками козака Журби, схвилювався, як спокійний ставок, у який знечевя каменюку жбурнули. Все життя перед ним пробігало. І молодість в бідненькім шляхоцькім двірку, де багато дітей, а мало майна і служби по великих панських дворах, де бідного шляхоцького сина за помело не мали і літа, пережиті на Січі і воєнні походи та пригоди під булавою старого Хмеля і побут в Чигирині. Не дурний, з товариською огладою, дотепний і заслужений шляхтич-козак на гетьманських покоях бував. Другий на його місці був би пригадав про свої заслуги, а він про себе навіть словечком ніколи не писнув. Зате гетьманових дітей, „о таких маленьких", з цілої душі полюбив, зокрема молодшу донечку, Олену-Степаниду. Боже ти мій „смішного!" І чому якраз смішного? За те, що хотів її своїми веселими оповіданнями, розсмішити та не міг? Казав би та тая дівчина сміється не вміє. „А він її... ні, ні" і Босаковський не смів докінчити тієї гадки... А потім старша донька гетьмана пішла за Данила Виговського а молодша з Нечая. А тепер обі нещасливі. Юрась на них іде. Рідний брат Юрась, той самий, що вони його так любили і доглядали в недузі. „Боже, Боже ти мій!"

Борис. якраз став сплющувати повіки, коли Босаковський кинувся як у сітці щупак. і сів на тапчані. „Горить!" — скрикнув несамовитим голосом, — „все ще горить. І коли вони вгасять туюю пожежу!?"

„Ви не спите?" — поспитав Борис.

„Не можу, братчику, вснути. А ти?"

„ І мене сон не береться."

Босаковський заспівав голосом, *якого б* **ніхто по нім н**
сподівався:

Ні їсться, ні спиться,
Ні сон мене не бере,
Пішов би я до дівчини
Та не знаю, де живе.

„А може ти також таку дівчину маєш, що не знаєш, д
вона живе?"

Борис видивився на Босаковського. „А ви звідки знаєте
батьку?"

„Товаришу мені кажи, бо я ще парубок" — всміхнувся
„Звідки я знаю? Любови, хлопе, не скриєш. Вона тобі з серц
крізь очі визирає. Гадаєш, що я не любив?... Розказуй!"

„А ви не хочете спати?"

„Як схочу, то й засну."

„Не знаю, з чого починати".

„З того, на чім Журба у коршмі скінчив."

„Журба не хотів вам усього казати."

„А хіба ж там ще що гірше сталось?"

„Усього й на воловій скірі не списав би."

„Так кажи. Але перше закуримо собі. *Лиш, будь ласк*
відхили трохи двері, бо тютюн у мене гострий, турецький"

Тютюн був не турецький, а діявольський. Гриз очі гірше ві
хріну і цибулі вкупі. Але Босаковський хвалив його. „Правд
що смачний? Навіть султан кращого не курить. Розказуй"

'ак оцінила виступ У. Н. Хору мінхенпреса.

Іе могла промовчати тієї події й стога, берлінська преса.

'оловний орґан націонал-соціялістичноуху, берлінський *„Фелькішер Беобах-* у числі з 23. грудня м. р., в кореспонції з Мінхену п. н. *„Український Націоний Хор"* — пише:

„На запросини Німецького Робітничого ронту й Н. С. Спільноти „Крафт дурх Фрой-", Український Національний Хор дав у Тонлле концерт. Українські співаки з їхнім диґентом Володимиром Божиком, кількістю 24, двідали нас уперше. В їхній гарній народній ші зі синіми, довгими штанами, червоними ясами й білими, вишиваними сорочками, роли зовнішньо — між ними є величезні поаті — імпозантне враження, так, що з їх явою приявні вітали їх сердечно. Вони мать розкішні голоси, що повнотою й силою кликують подив. Зокрема низькі баси незвиайної сили. Тимто вони мають у зіспіванні завсіди легку перевагу. В кожному з цих співаків вибивається життєздатність самородного народу. Без штучного примінювання засобів вияву, зате систематично школені їхнім диріґентом, вони є носіями зокрема плеканих у їхній батьківщині скарбів народньої пісні. Вони... оминають загалом будьяку дешеву ефектовність. Також те, що хор виконує, є в більшості музично-нефальшованого роду й походження. Чи співаки співають уже давновідомі українські колядки, чи баляди й стрілецькі пісні, повні тугою до волі й боєвим духом, або веселі, жартівливі чи насмішливі пісні, у всіх цих співанках був слідний вияв народньої душі. Публика виявила себе у відношенні до гарних досягнень хору надзвичайно відзивчо та вітала диріґента і його співаків у дуже сердечний спосіб."

По місячному подорожуванні в Німеччині, Хор перервав свої виступи й тепер „відпочиває". А одночасно використовує цей „відпочинок" для підготови до чергових виступів — концертів, що їх почне мабуть з Берліна.

П. С-ий.

олосів преси

Найбільша перемога

; попередньому (11) числі „К. В." поміи ми передову статтю на популяційну ', підкреслюючи, яка небезпека грозить як народові, від зменшення народин. У самий день появилася в „**Кракауер Цтґ**" ьоґічна стаття, що обговорює цю саму ', але з іншого, відраднішого для німців ', бо виходить з факту зросту народин меччині. За німецькою статистикою, від я до серпня 1940 р. зросла в Німеччині кість народин на 1,131.300 дітей проти 7.800 з тих самих місяців попереднього '. Обговоривши вагу зросту народин кожної нації зокрема для Німеччини, ходить автор статті до таких порівних висновків:

„Саме в останніх днях подано в Італії статистику народжень, з якої довідуємося, що в Італії народилось минулого року 1,037.586 дітей, при чому в цьому самому часі вмерло всього 602.865 осіб. Про Ніппон не маємо в цей мент ніякої нової статистики, все ж таки бачимо наглядний зріст з оцих цифр: у 1846 році було там населення 28.8 міліонів, у 1872 році — 33 міл. та 1938 році — 70 міл. У тому часі в державах західніх демократій діялося навпаки; там почалося велике вимирання народів. Спадаюча вниз цифра народин у Франції є просто катастрофальна. За підрахунками французьких статистиків, що взяли під увагу стан з 1935 р., коли Франція мала 41.4 міл. населення, в 1985 р. населення там зменшиться на 29.6 міл. осіб. Цей зловіщий процес скріпився помітно ще й наслідком злочинної воєнної авантюри Франції в 1939—1940 рр. За частинними підрахунками, Франція втратила в цій війні не менше 150.000 вбитими. Про високу кваліфіковану вартість цих тяжких втрат нема чого сумніватися, бо ж на побоєвищах лишилися добірні військові частини Франції. Сюди слід дорахувати ще й безпосередні втрати. З популяційної політики приходиться виключити 1,900.000 полонених французів та 6—8 міл. виселенців, які наслідком ускладнень не можуть жити нормальним родинним життям. Тут треба ще взяти під увагу більшу смертність серед цивільного населення наслідком воєнних подій та евакуацій. Також в Англії, коли взяти під увагу передвоєнний стан, бракує тепер біля четвертини народин, що є потрібні для одного тільки втримання дотеперішньої кількости населення. Тут також мала війна свій зловіщий вплив. Поминаючи впавших в боях, яких порівняльно дотепер було небагато, на спадок народин впливає куди більше мобілізація та ненормальне життя анґлійського населення, що проживає в пивницях, схоронищах та на стаціях підземних залізниць. Також тут гратиме більшу ролю зріст смертности серед цивільного населення.

І, навпаки, який вплив мають воєнні втрати на популяційну політику в Німеччині? Завдяки ґеніяльній стратеґії Фірера, вдалося зменшити до мінімума людські жертви у великих воєнних походах на Польщу й Францію. Воєнний похід на Францію не коштував навіть стільки жертв, що німецько-французька війна з 1870—71 рр. За статистикою німецького начального командування, почавши з 10-го травня до моменту завішення зброї, мала Німеччина 27,074 вбитих та 18.384 пропавших без вісти. У поході на Польщу ці числа обмежуються кругло на 13.000. Отже назагал (в обох походах) було всього 39.000 жертв у людях. Тимчасом в одних тільки місяцях від січня до серпня 1940 р., як ми вже згадували, народилося в Німеччині 33.500 дітей більше, як у цих самих місяцях попереднього року. При цьому ще важливіше є те, що Німеччина дістала високоцінний приріст населення через переселення німців із балтійських держав, із колишньої Польщі та з Румунії. Це переселення привернуло великонімецькій державі майже пів міліона німців, отже кількість, яка майже вдесятеро перевищує німецькі воєнні жертви. Крім того мається тут до діла з етнічними групами з незвичайно великою біольоґічною силою. Вистане пригадати, що в бесарабських німців мають родини майже зправила 8—10 дітей та родини, що мають до 20 дітей, не є також рідкістю. Ці німецькі селяни (а про них іде в першу чергу) творять просто безцінний популяційний здобуток, що проявлятиметься ще й надалі в цілих поколіннях".

Дійсно з подивом приходиться читати про такі факти, що свідчать наглядно про життєву силу народу. А чейже життєва сила українського народу була до війни одною з найбільших в Европі

——o——

АНҐЛІЙЦІ ПОВІСИЛИ ПРОВІДНИКА АРАБІВ

РИМ. — Як повідомляє „Попольо ді Рома" з Бейруту, тамошній щоденник „Жур" подає, що арабського провідника націоналістів, Юссуфа Абу Дуре засудив на смерть анґлійський воєнний суд. Присуд виконано. Процес переведено при замкнених дверях.

І Борис почав: „Так тоді Журба про Тетерю забув. А це епер „персуна". Він у Беневського перше слово має. А від еневського до Юрася скаче. Хоче його назад до Польщі приернути".

„А ти звідки це знаєш?"

„У гетьманихи на покоях служив".

„Ага!... Так продовжай!"

„Тетера індиґенат дістав, надавали йому маєтків, один иївець що вартий! Та ще від Кисілихи Гощу купив і будуєтья там. Він вам уже не полковник, а підляський підчаший, екретар його милости короля. От хто тепер Тетера!"

„А я ще його реєнтом ґродського суду у Володимирі паятаю. Потім за аґента у пана Стемпковського служив, — итра штука. Юрист і крутій, що другого такого не було".

„І нема. Боюсь, що він і гетьманом крутить."

„Гадаєш, Тетера теж булави забажав?"

„А хто її не бажає нині?"

„Так тоді з нашим гетьманом погано?"

„Ой погано, дуже погано, пане Босаковський. Багато він орогів і супротивників має. Всі проти нього, а мало хто за им. І Москва і попи і наш темний козацький народ і Брюхоецький і Золотаренко, і Тетера, — всі!"

„Привата*), братчику, привата — зітхав Босаковський. – Багато вона лиха накоїла і в Польщі і в нас. Але ми нашому ану гетьманові послужимо pro publico bono**)... Згода?"

„Бо те я до вас і прийшов, — втішився козак. — Хочу, цоб ви мене під свою руку взяли".

„Ходи, най тебе до свого серця пригорну!" — радісно крикнув Босий і пригорнув Бориса так кріпко, що йому аж ости затріщали.

„Ти мені з місця подобався, хлопче. Гадаю, що виведу тебе в люди. А як заслужися, то за свого прийму, шляхтичем станеш".

„Байдуже мені".

„Не кажи так, голубе, не кажи! Все таки що шляхтич, то шляхтич... Та це пісня майбутности, а тепер ти мені далі розказуй. Чи не чув ти що про Богданових доньок про Катрю Виговську й Олену Нечаїху? Де вони тепер і чи безпечні?"

„Не знаю де: в Смілі, в Бихові, в Лисянці, чи в Чигирині? На Смілу й Лисянку Золотаренко наступає, Бихів мабуть вже москалі обступили, а на Чигирин, кажуть, Брюховецький іде?"

„Такі жінки! Такого батька доньки і в небезпеці тепер!"...

Босаковський за голову вхопився і заголосив: „Чи сподівався ти, покійний гетьмане, що колись у нас таке пекло настане! Брат на сестер іде, свої на своїх наступають, жеруться як пси. А бодай би їх ясні громи побили, усіх тих Тетер і Цицюр і як ще там ті анатемські сини звуться. І чому ж то я пірнача не приняв! Скликав би тепер своїх молчан тисяч двадцять, як не більше, і розігнав би оцю тічню на чотири вітри, на локшину потяв би!"

Він знову так сердито гукав, що всіх собак стрівожив. А коли першу злість з серця зігнав, то знов став приговорювати голосом мягким і сердечним: „Катре й Олесю, квітоньки мої розкішні. Як на херувимів у церкві дивився я на вас. Як на тих пестикрильців!... Катря весела була і моторна, все щось цікавого вміла сказати, чужих послів розумом своїм дивувала, а Олена мов крізь серпанок, із туги тканий, дивилася на світ. І за що ж вас доля тепер так тяжко карає? Або хоч би Виговську візьмім. Невже ж в цілій нашій Україні була гарніша молодиця? Гідність і достойність одна!... А нині що? Всі вони у небезпеці, перед Іванцем Брюховецьким, перед Цицюрою проклятим і Тетерою поганим, перед невдахою бароном, Юрасем — чи видав хто, чи чував хто таке?" (Д. б.)

*) Привата — як хто про власну тільки користь дбає, а не про загальне добро. **) Для загального добра.

Господарські справи

Дві протилежні журби

Німецькі економісти міркують над розвязкою справи, як вдержати потрібну кількість людей при управі ріллі. У часах розвитку техніки і промислу та торгівлі, в часах механізації господарського життя захоплює молодь гін до техніки. Від 1890 до 1900 р. віддавало село річно пересічно 40.000 молоді іншим званням, а до 1933 р. вже пересічно 50.000. Але між 1933 і 1939 роком скочило це число аж на 242.000 людей річно, себто біля 1.5 міліона. Далі не слід забувати, що слабі були що до природного приросту роки 1920—1933. Тому до 1947 р. буде поважне зменшення звільнюваних зі школи. Бо ось у 1935 р. виходило з нар. шкіл до ріллі 620.000 хлопців, у 1940 р. вже тільки 550.000 а в 1941 р. буде знову зменшення майже на 100.00. Приблизно таке саме зменшення є в прирості дівчат. Отже від 1941 р. до 1953 р. буде постійно щорічне зменшення пересічно на один міліон.

Сьогодні вже є природний приріст більший ніж до 1933 р. Також пороблено заходи, щоби стримано втечу зі села. Одначе економісти журяться тим, як надолужити попередні втрати.

У нас виринає зовсім протилежне питання: чи ми при нашому поважному природньому прирості і при відсутности підготовки нашої молоді зможемо всежтаки цю молодь забрати з наших сіл до міст?

—o—

Коли можна звільнити працівника з праці

Бувають випадки, що працедавець звільнює працівника якогонебудь дня без попередньої виповіді та виплачує заплату до того тільки дня, в якому звільнив. Найбільше таких випадків є на селі, де працедавцем є звичайно великий землевласник поміщик. Але такі випадки трапляються і в інших підприємствах де є, або нема комісаричних управ, як у фабриках, крамницях то-що. Чи можна так звільнювати працівника? Отже розпорядок з 22. лютого 1940 р. каже, що приватним і публичним підприємствам та всього роду управам до комісарських включно, можна приймати, затруднювати чи звільнювати працівників тільки за попередною згодою дотичного уряду праці (Арбайтсамт). І працівник також не може відійти, коли хоче і захоче, а мусить дістати від уряду праці дозвіл спустити підприємство. Такий дозвіл на прийняття праці чи звільнення з неї може бути безумовний, або під деякими умовами і застереженнями. Дозвіл належить до того уряду праці, в якого окрузі є підприємство праці і тільки до нього може звертатися працедавець чи працівник у справі звільнення. Отже приняття до праці і також звільнення без згоди дотичного уряду праці неважне.

Як-же є з винагородою за працю? Уряд праці даючи згоду на звільнення не мусить сам займатися кожним питанням заплати, відшкодування за розвязання договору про працю. Не займається цим питанням напр. у такому випадку, коли працедавець, діставши дозвіл, з місця звільнює і не додержує речинця виповідження та не дає ніякого чи належного законно відшкодування, міркуючи, що дозвіл звільнити робітника звільнює його від означеного законом речинця виповідження. Уряд праці займеться й тим питанням винагороди тоді, якщо це торкається державно-політичних чи суспільних питань. Одначе якщо це приватні справи обох зацікавлених, тоді уряд праці не мусить, але може занятися цією справою. Зате цією справою може занятися або суд або повірник праці при обласному (губерніяльному) уряді. Суд може бути польський як що обі сторони не є німцями; як що-ж працедавець є німцем, працівник ні, тоді судить німецький суд, придержуючись у цьому випадку польських законів. Отже якщо працедавець приняв до праці умового працівника на необмежений час тоді обовязує тримісячне виповідження і розвязання не може прийти в середині місяця, лише при кінці, останнього дня місяця, дарма, що виповідження могло наступити в середині якогонебудь місяця. Можна також виплатити за три місяці, як за час виповідження, і негайно звільнити, ненастоюючи, щоб працівник відслужив ще три місяці. Якщо-ж час виповідження не був додержуваний, то працівник має право доходити своїх претенсій за пів року.

Що зроблено в годівлі домашнього скота в 1940 р.

Стан домашнього скота в Ген. Ґубернаторстві потерпів наслідком війни дуже поважно. Лише стан коней не потерпів тому, бо коней у Польщі було забагато, а поміщицькі господарства плекали добрі коні. Зате сильно зменшився наслідком війни стан корів, бо на 25%, свиней на 50%. Про те на кілько зменшився стан овець і дом. птиці, нема даних. Тут польська статистика була дуже недокладна так, що нема даних до порівнання. Але й якість корів та свиней сильно впала тим більше, що вона вже за Польщі залишала багато до-побажання. Корови давали в Польщі пересічно тільки 1400—1600 літрів молока річно, а пересічна живої ваги вліті 1940р. сягала на торгах у Кракові для корів 400 кґ., для телят 38 кг., для свиней 78 кґ. і т. п. Є це вага штук, яка в Німеччині просто не входить в торговицю. До того пересічна бита вага рогатих штук сягала тільки 40% живої ваги, бо на самі кости йшло 35%, тоді як у Німеччині пересічно випадає 25%. Певно, що війна причинилася до обниження, але якість була перед війною також не дуже вища. Щоби цьому запобігти урядові господарські чинники вже ведуть акцію поправи на цілому терені Ген. Ґубернаторства. Спроваджують добірний розплодовий матеріял з Німеччини. До 31. жевтня 1940 р. спроваджено і порозділювано покищо 440 бугаїв і 1.410 корів, разом 1.850 штук розплодового матеріялу. Це не багато, бо потреби дуже великі. Але вартість цього матеріялу висока. Значно більше спроваджено розплодового матеріялу до розмноження свиней, бо 794 штук кнурів, 14.000 льох, 55.000 молодняка і 31.550 поросят. Цей матеріял спроваджено переважно з Данії. Данія знана з годівлі добірних пород свиней. Там годовано високотовщеві свині, достосовані до високих вимог Англії тому, що Данія експортувала на англійські ринки. Сьогодні з браку паші, спроваджуваної зза кордону перед війною, Данія зменшує кількість свиней.

І годівля овець у нас, в Ґ. Ґ., сильно занепала. Взагалі ніколи не стояла в Польщі високо ні щодо кількості, ні якості, дарма що були всі дані до гарного розвою, головно в Карпатах. Овечого розплодового матеріялу треба багато. Досі, себто до 31 жевтня 1940 р., спроваджено з Німеччини до нас покищо малу скількість, бо треба було поширити на Познанщину, де ґрунт також надається на плекання овець. Всежтаки вже в Ген. Губернаторстві поширено з Німеччини 10.446 штук для поправи місцевих пород.

Як бачимо, діяльність на цьому полі започаткована якслід. Агрономи мають поручення якнайбільше слідкувати за тим, щоби розплодовий матеріял не пропадав. Ще найскоріше можна буде поширити стан свиней. Вже сьогодні приходять урядові звідомлення з місць, що чисельний стан свиней уже поважно збільшився. На цьому довіз резплодового матеріялу в 1940 р. закінчений. Черговий 1941 р. дістане нові приділи. Отже можна надіятися, що стан домашнього скота швидко сильно поправиться, а з ним збільшиться хліборобський дохід. Це тим більше, що окружні і повітові аґрономи мають обовязок слідкувати ще, чи стайні поправлені. чи захід біля скота добрий та чи спосіб живлення відповідає вимогам.

Вкінці вважаємо ще підкреслити, що »Сільський Господар«, його філії і кружки звернули також бачну увагу на цю господарську ділянку. Треба тільки, щоб також там, де кружків »Сільського Господаря« ще нема — їх позакладати. А філії повинні старатися за приділи розплодового матеріялу й узагалі стояти у найтісніших звязках з господарськими урядами й піддержувати їх змагання до поправи.

—o—

ДЕРЕВНЕ ВУГІЛЛЯ МАЄ ЕКСПОРТОВУ ВАРТІСТЬ

Недавно читали ми в пресі таку замітку: У Пряшові, отже на українській території Словаччини, створено спілку для експорту деревного вугілля. Вона перебирає 20 фірм деревного вугілля, що ними досі кермували жиди. Сама замітка здається маловажна, перейде для багатьох без уваги. Але для аґронома, а радше для лісника, лісового інженера, чи деревного купця та промисловця вона багатомовна. Виходить, що на українських територіях Словаччини було аж 20 жидівських фірм, що переоблювали карпатське дерево на вугілля та експортували його. Сьогодні ця спілка має управильнити перерібку й експорт. Значить деревне вугілля є експортовим товаром.

А в нас? Чи було б це можливе? Є в наших карпатських горах такі дебри, такі недоступні місця, такі далекі стежки й дороги до залізничих стацій, що або не вивезено дерева, або вивіз не оплатиться, бо самі кошти не покриють ціни. Там дерево росте, паде і гние. Але цей ліс, це дерево перероблене у простих вуглярках на місці в лісі на деревне вугілля вже легко вивезти й продати, бо ціна всюди значно вища ніж сирого дерева, до того запотребування велике, між іншими для военного промислу. Є в нас люди з меншими грошевими засобами і нераз запитують, до чого взятись би, щоби при допомозі цього гроша жити. Радимо і над тим подумати, чи радше поговорити з лісовими інженерами на цю тему.

СПРАВА ПЕРЕВОЗОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

На поклик промислово . торговельної палати відбулися 18. січня ц. р. збори перевозових підприємств краківської області, на яких явилося з поміж 333 279 підприємців і представників перевозових фірм та представники влади. Обговорено завдання ґрупи транспортерів та їх потреби для справжнього ділання, між іншими їх обовязки у непередбачених випадках, як напр. сніговії чи перерва в інших комунікаційних засобах. Також видвигнено питання боротьби з лихварями та їхніми надмірними цінами у хвилинах, коли є зупинки в комунікації. Виявилося, що за Польщі ледво 20% перевізників — поза спедиторами і дорожкарями — мали концесії, 80% були без концесій. Рішено, що до 10. лютого ц. р. кожний має внести письмо до влади у справі концесії. Хто буде без концесії, не зможе виконувати цього ремесла.

ХЛІБОРОБСТВО В БЕЛЬҐІЇ ЙДЕ НА САМОВИСТАРЧАЛЬНІСТЬ

Міністерство для господарських справ у Бельґії звернулося до хліборобського стану з покликом, щоби всі хлібороби взялися до піднесення видайности землі, а при тому щоби значно поширили посівну площу під збіжжям і бараболями, ніж досі. Метою цього поклику є довести до того, щоби Бельґія не потребувала як досі спроваджувати збіжжя та бульби на виживлення з чужих країв.

Міністерство постановило допровадити до того, щоби посівна площа під пшеницею збільшилася зі 180.000 гектарів на 260.000, під житом зі 140 000 га на 160.000, а під бульбою треба поширити площу ще на 30.000 га.

Як це осягнеться, то Бельґія буде самовистарчальна.

Тут треба виснити, що Бельґія це дуже багата країна, завдяки свому промислові та заморській торговлі. Вона спроваджувала поживу з своїх кольоній чи з чужих земель і це їм оплачувалося. Зате у себе перемінювали селяни свої ґрунти на пашу і на випаси рогатого скота. Також високо було розвинене плекання тяжких коней для праці в містах. Ці тяжкі так зв. бельґи були і в наших містах знані.

Сьогодні в часах війни морські транспорти неможливі, а хліба і бараболь замало. Тому переставлено бельґійську хліборобську господарку на збіжеву та бульбяну.

—o—

Вістки зі світу

Атака німецького летунства на Англію, Мальту та Єгипет

БЕРЛІН. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає: Один підводний човен затопив два кораблі загальної містоти 8.600 т. Вночі з 17. на 18. ц. м. німецьке летунство атакувало важні військові обєкти у Свенсі. У місті спалахнули великі пожежі. Особливо лютував вогонь у пристані та серед комунікаційних обектів південної частини міста.

Тієї ж самої ночі поодинокі німецькі літаки заатакували важливі військові обєкти у районі Суезького каналу та в Єгипті. Один боєвий літак заатакував вчора зовсім несподівано два летовища у південно-східній Англії. Він успішно скинув бомби з невеликої висоти та скорострільним вогнем обсипав більшу кількість літаків у хвилині, коли до їх збірників доливали бензини. Серед літаків завважили вибухи.

Один ворожий торговельний корабель поцілила німецька бомба у середину чердака біля гирла Темзи. 18. ц. м. пополудні німецькі бомбовики та спадні літаки заатакували летовища у Голфер та Люка на Мальті. Бомби важкого калібру поцілили ганґари, схови та летунські майдани. Зістрілили один ворожий літак типу Гюрикен. Пропали два німецькі літаки.

Впродовж останньої ночі далекострільна артилерія обстрілювала британський транспорт під охороною, що плив у значчних перервах та намагався переїхати канал Ля Манш. Далекострільна артилерія обстрілювала теж тієї самої ночі пристань у Дуврі.

Марш до перемоги

РИМ. — Полевий єпископ італійської армії Монс Бартольомазі видав заклик до військових духовників. На вступі висловлює він признання за їхню жертвенність і ревність та взиває їх дальше нести потіху воякам на полях боїв і в лікарнях. Кожний італієць, без огляду на становище, яке займає, має тільки одну програму, що веде **до перемоги, а саме — молитися й працювати! Теперішню війну мусимо виграти за вся**ку ціну, щоб здобути кращий европейський і навіть світовий лад, створити чеснішу й щирішу співпрацю між народами, справедливіший поділ багатств цього світу й скоріше здійснити етичні й суспільні засади Євангелії. Вкінці полевий єпископ підкреслив, що полеві духовники йдуть цим самим шляхом, яким машерує італійська армія, а разом з вояками — цілий італійський нарід. Цей шлях — це **марш до перемоги.**

Англія не сміє рівняти себе з Німеччиною

Анґлійський журналіст остерігає перед оманами

ЛІСАБОН, 20. І. — В суботу появилася в анґлійському щоденнику „Дейлі Мейл" стаття анґлійського журналіста Ворда Прайса. Він остерігає анґлійське громадянство перед надто великим роздуванням анґлійських успіхів у Лібії. На думку Прайса, у тих анґлійських успіхах нема ніякого автоматизму, себто з них не виходить, що вони дальше вестимуть до перемог. Анґлійські успіхи в Лібії спричинила радше слаба оборона противника та його тактика. У протилежности до британської пропаґанди Ворд Прайс заявив, що Лібія не представляє нічого приманливого для Англії. Анґлія **не сміє** дальше лізти в Лібію, бо коли вона собі з цього забагато обіцюватиме, вона може виставитися на протидіяння, що її знищить. Також не можна казати, що воно добре, коли анґлійські війська дальше йдуть вперед, бо в той спосіб вони щораз більше віддалюються від своїх єгипетських баз. Дальше Ворд Прайс вказує на британські забаганки, що заповідають плян нового анґлійського наступу на европейський суходіл. Англія **не сміє** зробити тієї помилки, щоб вона тепер знову хотіла змірятися з Німеччиною на континенті. **Німеччина така сьогодні могутня на суходолі,** що така боротьба з нею дуже **мусіла би вийти на її користь.** Ворд Прайс тієї думки, що Англія повинна зосередити всі зусилля на міцну розбудову своєї фльоти та летунства.

Спільні німецько-італійські дії

РИМ. — **Головне Командування Італійської Армії** подає:

Чималі сніги у **Греції** обмежили у великій мірі боєві дії обох військ.

У **Північній Африці** артилерійські дії у районі Тобрука та дії змоторизованих стеж у пустинній частині Киренаїки.

У Східній Африці італійське летунство успішно бомбардувало ворожі летунські бази у горішньому Судані, залізничий двірець в Арома та війська на двірці. Італійське летунство атакувало у спадних летах ворожі озброєні відділи у районі Мекейра у долішньому Судані. Ворог намагався налітати Массаву, де ушкодив один будинок та Ассаб, де не спричинив ніяких шкід.

Відділи німецьких бомбовиків атакували під охороною італійських та німецьких ловецьких літаків деякі летовища на Мальті. Бомби поцілили ганґари, касарні та летовища й викликали великі пожежі. Зістрілили один ворожий літак типу Гюрикен. Не вернувся один німецький літак.

———o———

НІППОН ОСТЕРІГАЄ ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ

ТОКІО, 20. І. — Токійські часописи займають критичне становище щодо ворожого наставлення Злучених Держав до Ніппону. **„Кокумін Шімбун"** пише, що Злучені Держави підступно маневрують, щоб зайняти становища Англії на Західньому Атлянтику й Далекому Сході. Уошинґтон намагається окружити Ніппон на Тихому Океані, про що свідчить збросння фльоти й будування оборонних баз. Американський перстень, що має окружати Ніппон, тягнеться від Австралії крізь Гавайські острови аж до Канади, причому має поширитися до Сінгапуру. Ніппонська фльота, не зважаючи на американські провокації, вичікує спокійно, щоб забрати голос у відповідній хвилині.

АРАБИ ОСТЕРІГАЮТЬ АНҐЛІЮ

СОФІЯ, 20. І. „Дневнік" пише, що арабський щоденник „Аль Джаум", який появляється в Дамаску, розкрив пляни анґлійців на терені Іраку. Ця вістка викликала в цілому арабському світі велике занепокоєння й обурення. „Аль Джаум" остерігає Анґлію перед замахом на самостійність Іраку, бо цей замах вважали б замахом на цілий арабський світ, який мусів би викликати відповідну реакцію.

———o———

УСПІШНІ ДІЇ НА ВСІХ ФРОНТАХ

РИМ, **Головне Командування Італійської Армії** подає:

На **грецькому** фронті ворожі атаки у районі XI-ої армії — відбиті.

На фронті **Тобрука у Киренаїці** жваві артилерійські та стежні дії. Підчас ворожої летунської атаки протилетунська артилерія італійської фльоти зістрілила один літак типу Гюрикен.

На фронті біля **Джіярабуб італійські** літаки обкинули бомбами **й обстріляли** скорострілами відділи військ **та змоторизовані** ворожі кольони.

У Східній Африці італійці приневолили відступати ворожі боєві авта, що наблизилися до передових італійських становищ у Судані.

На фронті **Кенії** італійці відбили ворожу атаку, що їй підпомагали ворожі літаки та панцирні вози. Ворог потерпів дошкульні втрати. Італійське летунство бомбардувало обєкти, уладження та маґазини ворожої бази у Порт-Судані.

Ворожі налети на Джіґару, Берберу, Діредаву, Джуру й Тосселі не спричинили ніяких шкід.

Раннім ранком 17. І. вороже летунство почало атакувати одну італійську оборонну базу на Додеканезі. Негайна та успішна італійська оборона примусила ворожі літаки вернутись. Вони поскидали свої бомби де попало на незабудовані поля та не спричинили ніяких шкід.

———o———

ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА У НІППОНІ

БЕРЛІН. —Головою ніппонської Православної Церкви став митрополит Шінтаро Фуїґіра. Це вперше від 80-ти літ як заснували у Ніппоні Православну Церкву, ніппонець став її головою. Досі в Православній Церкві у Ніппоні головували духовники іншої раси.

———o———

БУДОВА ВІДПУСТОВОГО ХРАМУ

САРАҐОССА. — У Сараґоссі посвятили новий відпустовий дім для прочан, що відвідують славний собор у Сараґоссі. У святі взяв участь міністр закордонних справ Серрано Сунер, представники цивільної й військової влади, провінціяльної адміністрації та багато відпоручників Фаляնґи. Торжественну Службу Божу відправив о. пралат Деменеч. Почин будови цього дому вийшов від міністра Серрана Сунера. Перед півтора роком він був приявний на посвяченні вугольного каменя цього дому.

———o———

ЗАДЕРЖАННЯ ФРАНЦУЗЬКОГО КОРАБЛЯ „МЕНДОЗА"

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 20. І. — Як подає комунікат бразилійського міністерства фльоти, анґлійський помічний кружляк „Естурія" задержав французький пароплав „Мендоза", що виплинув на повне море з харчами для Франції. „Мендоза" переїхав біля пристані в Ріо Гранде, переслідуваний анґлійським кружляком „Естурія", потім виплинув на повне море, де його здігнав анґлійський кружляк.

———o———

Новинки

КАЛЕНДАР

СІЧЕНЬ

21. ВТОРОК — Юрія й Омеляна.

22. Середа — Петра, Пилипа.

— ЙОРДАНСЬКІ СВЯТА У КРАКОВІ пройшли у піднесеному настрою. В навечеря Богоявлення, від год. 17.30 до 18. краківська радіовисильня надала концерт українських колядок у виконанні хору „Сурма", про що пишемо окремо. У Щедрий Вечір відбулася спільна вечеря краківських українців у салях „Просвіти". Приявні були Провідник УЦК проф. В. Кубійович, полк. А. Бізанц, през. д-р В. Загайкевич, голова УДК і багато визначних громадян. Молебен відправив місцевий парох, о. д-р крил. П. Хрущ. — У празник Богоявлення Господнього торжественну Службу Божу у греко-катол. церкві відправив о. крил. Р. Лободич в сослуженні о. д-ра Л. Глинки та о. проф. Гораецького; діяконували о. В. І. Дурбак і о. Сивенький. Співав гарно хор „Сурма" під проводом проф Б. Пюрка. Водосвяття відбулося на плянтах перед церквою. Чину водосвяття довершив о. крил. д-р П. Хрущ в сослуженні о. Оділя Ґерарда, німецького римо-катол. пароха у Кракові, о. крил. Р. Лободича, о. проф. Гораецького, о .Возняка, о. В. Кучабського, о. З. Нарожняка, о. М. Федоровича, о. В. І. Дурбака та о. Сивенького. Співав хор „Сурма". Традиційний хрест був вирізаний з леду, прибраний рушниками і прапорами. На почесному місці стояли: Провідник УЦК проф. д-р В. Кубійович, полк. А. Бізанц, през. д-р В. Загайкевич, члени УЦК і УДК, представники інших українських установ і української преси. Десятки світливців робили знимки з цьогорічного Йорданського торжества у Кракові. — Соняшна погода причинилася до скріплення святочного настрою в обох церквах. — Порядок вдержували таборовики. Народу було кілька тисяч.

В українській православній церкві у Кракові о. протоерей В о л к і в відправив в українській мові Службу Божу та довершив чину водосвяття.

— СВЯТ-ВЕЧІР у НІМ. ПЕРЕМИШЛІ. Заходами УДК та ОО. Василіян відбувся у Нім. Перемишлі у великій салі ОО. Василіян традиційний Свят-Вечір для наших скитальців. Прибула й місцева інтеліґенція, щоби поділитись спільно святочними побажаннями. Святочно вбрана ялинками простора саля, бадьора промова о. пароха Керницького ЧСВВ, співи знаменитого мужеського хору викликали святочний настрій. Серед співів коляд і милої гутірки проминули ці святочні хвилини та полишили на приявних незатерте враження .

ВП. АНДРІЙ ФОВИЦЬКИЙ, дипл. інструктор фізичного виховання або його знайомі, просимо ласкаво подати нам адресу: »Дорога«, Краків, Райхсштрассе 34.

— АДМІНІСТРАЦІЙНА КОМІСІЯ ПРАВНИЧОЇ СЕКЦІЇ УЦК запрошує оцим усіх українських правників Кракова, що працюють в адміністрації, та правників, що цікавляться адміністраційним знанням, прийти на сходини в с у б о т у 25. січня ц. р. о год. 17-ій в домівці УЦК при вул. Зеленій ч. 26/5. — Центральна Правнича Секція.

— АНҐЛІЙСЬКЕ ПРОТИСУСПІЛЬНЕ НАСТАВЛЕННЯ. Розміщення евакуованого населення в Анґлії стрічає великі труднощі. Анґлійські часописи описують частий випадок відмови прийняти одну жінку з трьома дітьми. Багата „леді", що замешкувала сама зі службою віллю з 21 спальнями та 8 сальонами, не хотіла ніяк прийняти незаможної матери з дітьми. Анґлійська плютократія займається ними тільки остільки, оскільки вони приносять їм відсотки з военних акцій. Про военні тягарі не хоче вона нічого чути.

Малий фейлетон

На святах

Не раз проклинав я сліпий припадок, що не дав мені вродитись малярем. Тоді картини творив би, а так перо за слабке.

Приміром просять вас на свята. Приходите. — „Цілую ручки пані добродійки" — і вже уста ваші опинились на мокрій ручці господині дому.

— Вибачте, — виправдується, — я саме з кухні — й дискретно втираєте уста.

Ще декілька уціловань ручок, цим разом сухих уже, декілька сильніших, чи слабших потруснень вашою правицею — і ви вже прийняті до святочної громади. Від тепер стаєтесь уже її складовою частиною, мусите поділяти спільну долю.

Трафарет починає розвиватись, наближаючись звільна до кульмінаційної точки — вечері. Спершу мусите звести маленьку боротьбу з цікавістю приявних. До вас спрямовують запити: Що чувати? Чи не маєте вісток звідтам? Що дальше буде? Чи не знаєте про додаткові картки, вугілля, бецуґшайни, як дивитесь на справу депополяції, зимової допомоги й т. д.

Відбиваєтесь, як можете.

— У вас все в порядку. Живете прекрасно. Вістки маєте зі всіх боків. Думаєте, що буде все найкраще. Карток буде також багацько, а щодо інших справ, то треба питати когось з керманичів, до яких ви не маєте доступу.

Бренькіт тарілок, вилок, ножів рятує вас врешті з важкого положення. Це вечеря. Коли ви ще нежонатий, садовлять вас коло донечки господарів дому. Робите спроби як її забавляти. Питаєте, що найбільше любить, відповідно до цього підсовуєте й відставляєте полумиски, розпитуєте про фільми, кіно, коктайльбари, скільки разів любилась — вкінці переходите на погоду й якщо вона вам на всі питання відповість скромним „так" або „ні", тоді робите рисковний перескок і починаєте на тему депопуляції. Тоді вона напевне ніби засоромиться і дасть вам відповідь про ваш дрібноміщанський підхід до справи, а за хвилину вийде, ніби щось помогти при столі.

Ви тепер вільні. Свобідно віддихаєте та можете зайнятись обсервацією. Ось на „першому місці" добродійка — пів тонова. Грізний вигляд і погляд. Ось там муж її — як тріска. Ви роздумуєте, як це люди доповнюються расово і вже уявляєте собі „маленьке непорозуміння між ними"...

Та на жаль мусите перервати собі таке інтересне зайняття. Прибіраєте поважну міну, бо починаються промови. Знак, що вже вичерпались усі теми і за столом стає скучно. А проте: „Нема злого, щоби на добре не вийшло". — потішаєте себе, бо після промови, кінчиться звичайно вечеря.

Звіщає вам це загальне замішання, дякування, гуркіт, стукіт.

Користаєте з замішання і коли одні сідають до „партійки", інші починають родинні сплітки, ви зашиваєтесь у якийсь темний куток і... спите.

Тільки ради Бога не захропіть. Тоді вас напевно знайдуть і пропало! Збудять і не виспитеся...

Щ и п а в к а.

Українські колядки в радіо

З великим зацікавленням очікували краківські українці першого виступу українського мужеського хору „Сурма" у Кракові, що відбувся у Щедрий Вечір, 18. І. Після короткої, інформаційної промови в німецькій мові про українські колядки та настроєвої святочної промови в українській мові, якої моттом був прегарний різдвяний вірш Богдана Лепкого — „Колядка", зворушливо та зі справжнім вичуттям виголошеної заповідачем — хор *„Сурма"* під проводом *проф. Богдана Пюрка* відспівав 6 коляд і 2 щедрівки, а саме „Бог Предвічний", „Видить Бог Сотворитель", „Що ж то за предиво", „Днесь поюще", „Щедрий Вечір", „Добрий вечір тобі, пане господарю", „Нова радість" і „Не плач Рахиле". Перед кожною колядкою заповідали в німецькій та українській мовах.

Назагал концерт випав удатно. Найкраще віддано колядки: „Що ж то за предиво", „Видить Бог Сотворитель" і „Не плач Рахиле", що в ній прегарне барітонове сольо відспівав м-р *Осип Стецура.* Могутня, традиційна коляда „Бог Предвічний" втратила на жаль багато внаслідок модерної гармонізації, також і Стеценка чудова щедрівка „Добрий вечір тобі, пане господарю". На жаль не відспівана з таким вичуттям та експресією як то чулося прим. у Котка.

„Модернізування" старовинних пісень, надиханих чаром краси, зі своєрідною ритмікою — зайве, на що на жаль, не зважають та чого не беруть собі до серця усякі наші вчені музики, а зокрема модерні диріґенти. Такі речі, як прим. „Бог предвічний", чи „Вселенная веселися", коли вимагали б деякого гармонізування, то ще єдино такі композитори як був прим. Стеценко, чи Леонтович, або Демуцький, — могли б найти окремий підхід до них. Тут потрібне велике вичуття, коли не таки духова інвенція, щоб схопила в одному горнилі ґеніяльність творчу народу з духом часу. Та це нескладний „аліяж" й небезпечна на загал мікстура, бо є деякі речі, що їх *„більше серце відчуває, ніж розум зрозумів і знає"*.

Загалом не тільки в музиці, але і в поезії чи пластичному мистецтві, треба би звертати більше уваги не на моду, вченість, а на те, що називаємо душею твору...

Навіть тохніка найбільша, блескуче виконання не залишить враження у слухачів, коли виходить щось бездушно.

В тому й річ. Зокрема важкий підхід у радіофонії до цієї справи. Тут найбільше вичувається найтонкіншу оцю струнку. Радієві передачі мають навіть окремі свої „тріки". І так треба підходити до справи.

Та як би воно не було, виступ хору „Сурма" мав свою принаду. Чути в ньому непересічний голосовий підбір, викінченість; пізнати, що це співає хор вироблений, спосібний на кожний репрезентаційний попис.

Та ще треба теж знати, що радієва остання імпреза, була проголошена ненадійно і хор не міг навіть приготовитись до неї, бо не ставало часу. Тому належиться „Сурмі" подвійне признання і подяка за труд.

Побажати б лише, щоби такі авдиції були частіші. Можна створити окремий склад невеличкого радієвого хору, навіть мішаного. Тоді цікаво б почути ще й ті всі незрівнані щедрівки в обрібці Леонтовича, Стеценка, Демуцького і т. д.

А лемківські пісні? Яка це краса! Хто ж із нас мав нагоду їх чути в доброму виконанні.

І. Савич.

Короткі вістки

= ПАПА прийняв на привітній авдієнції німецького амбасадора при Апостольській Столиці фон Берґена.

= МУСОЛІНІ переслав райхсмаршалові Ґерінґові з приводу уродин як дар престіл зі Стерцінґу. Цей архитвір, що досі був у Стерцінґу, належить до найкращих престолів давнього німецького малярства з XV. століття.

= В АМЕРИЦІ вибухнув штрайк у фабриках Хріслера.

= НОВИЙ НІМЕЦЬКИЙ ПОСОЛ У БРАТИСЛАВІ, СА-Оберґруппенфірер Ганс Ялярд Людін склав візиту премієрові та міністрові закорд. справ Словаччини д-р Тісо.

= В ТОКІО відбудеться 24. січня великий конґрес ніппонського »Союзу визволення народів Далекого Сходу«, що має на меті визволення 500 міліонів населення південно-східньої Азії зпід влади чужинців.

= ІНОНІ, президент турецької республики, переслав телеґраму з побажаннями королеві Ібн-Савдові з нагоди роковин його вступлення на престіл.

= ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРЕСТОЛОНАСЛІДНИК іменований ґенералом зброї.

= МАДЯРСЬКИЙ РЕҐЕНТ ГОРТІ переніс полевого маршала Кенесія знов у чинний стан та іменував його керманичем повітряних сил.

= ГІНДУСИ, замешкалі в Етіопії, зложили заступникові короля понад 200.000 лірів на добродійні цілі.

Бравурні атаки німецьких летунів

ЛІСАБОНА. — Співробітник агенції Ройтера, що був на чердаку англійської авіоматки „Ілюстріес", описує так налети німецьких спадних літаків („Штукас"):

„Наперед вилетіли зза хмар три Юнкерси. Гармати всіх кораблів відкрили сильний запоровий вогонь. Небо покрилося масою вибухаючих гранатів і літаків, що стріляли в усіх напрямках. Гук був жахливий. Коли перший літак надлетів у спадному леті через це пекло, видно було, як відірвалася від нього важка бомба та впала до моря, зараз біля корабля. Страшний вибух потряс цілим кораблем, коли поцілила його 1000-фунтова бомба. Дими запирали віддих. Протилетунські гармати гриміли далі. „Ілюстріес" поцілено безпосередньо під містком. Нагальний вибух полумя й димів окутали мене зовсім. Я почув важкий удар в ліве рамя внаслідок вибуху, що викликав міліони іскор. Мене втягнено до кабіни радіовисильні та положено на підлозі. Кабіна була повна диму, а ми, кашляючи, лежали на підлозі, та прислухувалися шумові німецьких літаків, що перелітали понад нашими головами.

Німецькі літаки дальше літали так низько, що здавалося, немов би вони хотіли осісти на чердаку корабля. Корабель здригався від влучних ударів бомб, скидуваних з найближчої віддалі. Треба висловити подив для методи атак німецьких летунів. Здавалося, що літаки виростають з усіх сторін, причому один по другим надлітали у спадному леті та скоро відлітали.

Після атаки — перший вид, що ми його побачили на чердаку, було велике знищення. Чердак був покритий відломками бомб і пустими гільзами ґранатів.

Після короткої перерви було кілька дальших атак німецьких спадних літаків, що спричинили кораблеві поважні ушкодження. Вода почала вдиратися у численні щілини, що їх спричинили німецькі бомби".

Англійці масово покидають Англію

РИМ. — Недавно вернувся з Лондону до Ню-Йорку один американський журналіст. З його звіту, що появився в американській пресі, виходить, що всі англійські журби і клопоти перевищає **страх перед діями німецьких підводних човнів та німецьких помічних кружляків.** Щораз більше відповідні англійські круги зазначують, що Англія сьогодні потребує корабельного тонажу та супровідних кораблів для своїх збройних транспортів. Внаслідок постійного топлення англійських торговельних кораблів так **сильно понизився** довіз харчів до Англії, що англійці на всякий можливий спосіб намагаються приспішити купно кораблів у Злучених Державах. Всі міркування англійського народу обертаються сьогодні довкола питання, чи Англія зможе ще **витримати до кінця літа.**

Покищо, хто тільки може, втікає з Англії. Американські часописи подають, що англійці заливають Злучені Держави, особливо Вуошинґтон та Ню-Йорк. Все й все причалюють до американських пристаней англійці, що під прикриттям різних урядових орудок, покинули свою батьківщину. Ще ніколи, навіть підчас воєн з Наполеоном, стільки англійців не покинуло своєї батьківщини, що тепер. Безнастанно росте число урядових і півурядових представників Англії. Англійська амбасада в Уошинґтоні має 500 осіб персоналу. З цього 150 осіб дипльоматичних представників Англії при американському уряді. Щоби примістити таку силу силенну своїх членів, англійська амбасада купила і купує ряд будинків і палат в Уошинґтоні. У Ню-Йорку діє урядове англійське товариство з метою закупу воєнного матеріялу, що розпоряджає 1000 особами персоналу. Англійська комісія, що наглядає ті американські фабрики, що працюють для Англії, має також 500 працівників.

—o—

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол. 1/12 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.
ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини на чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20 гр.
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати чітку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 230-39.
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79